

י"ג-אדר-תשס"ט
09 מרץ 2009

אל:

תפוצה אי, נצי(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו' תפוצת מע"ם

הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 2/2009 - החטיבה לשומה וביקורת

אישורי ניכוי מס במקור ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים לשנת 2009

תוכן העניינים

מבוא.....2	1
סוגי האישורים.....4	2
הקריטריונים לבדיקת זכאות לאישורים - המהלך המרוכז.....5	3
בדיקת זכאות לאישורים במשרדי השומה - במהלך השוטף של השנה.....9	4
רשימות ליקויים.....12	5
אישור מאולץ.....12	6
זכאות לאישורי ניכוי מס במקור עבור עסקים חדשים.....13	7
זכאות לאישורי ניכוי מס במקור לשותפויות ואיחודי עוסקים.....14	8
זכאות לאישורים לחברות ישראליות עם בעלי מניות תושבי האוטונומיה.....15	9
שימוש בשאילתות הקשורות לנושא אישורי ניכוי מס במקור.....15	10
הפעלת שאילתא 413 עד 31.03.2009.....16	11
אמצעים מקוונים להצגת מידע בדבר האישורים.....17	12
תחולת אישור ניכוי מס במקור לאחר תיקון 132 (הרפורמה במס הכנסה).....18	13
אחריות ביצוע.....19	14

1 מבוא

פקודת מס הכנסה והתקנות מכוחה מעלות חובת ניכוי מס במקור, בשיעורים קבועים, בנסיבות שונות על משלמים מתשלומים מסוימים. אל מול חובה זו קיימת הסמכות לפקיד השומה להקטין את שיעור הניכוי הקבוע ואף לאפסו. המטרות של הניכוי במקור הן :

א. הבטחת גביית המס ותשלומו בסמוך למועד התקבול.

ב. להוות כלי קשר ואכיפה בידי פקיד השומה אל מול הנישום בכל הנוגע לציותנותו לחוקי המס.

הפעלת סמכותו של פקיד השומה להקטין את שיעור הניכוי נעשית לאור המטרות הנ"ל ולצורך כך עומד לרשותו מערך ממוחשב, תומך החלטה, המקושר למערכי המס השונים.

החל מחודש ינואר של שנת 2009, בשונה מהנהוג משנים קודמות, רשות המסים מנהיגה **שיטה חדשה** להפצת מידע בדבר ניכוי מס במקור. במסגרת השיטה החדשה לא יודפסו ולא יישלחו ללקוחות רשות המסים, אישורים של פטור/הקטנה מניכוי מס במקור ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים. כתוצאה מהמעבר לשיטה החדשה יינתן המידע בדבר ניכוי מס במקור בשלשה ערוצים אלקטרוניים מקוונים (ראה הרחבה על כך בפרק 12) להלן :

1. קבלת מידע בקובץ באמצעות **מערכת "מיבזק"** המיועדת למנכ"ם גדולים.
2. קבלת מידע פרטני באתר האינטרנט - עד 10 תיקים.
3. שרות חדש : **"מערכת 1000"** - קבלת מידע בקובץ באתר האינטרנט (עד 1,000 תיקים).

תוקף האישורים יהיה עד לתאריך **31.3.2010**.

שנת **2009** נקבעה **כשנת המעבר** לשיטה החדשה שבמסגרתה לא יודפסו כלל אישורים. עם זאת, בשנת המעבר הותירה רשות המיסים אפשרות להדפסת אישורים באמצעות האינטרנט על ידי **הציבור** שיקבלם **בדואר אלקטרוני**, באמצעות במשרדי השומה ובאמצעות משרדי המייצגים, זאת על מנת לאפשר לציבור להפנים ולהתארגן לשינוי, באופן הבא :

1. באתר האינטרנט : הדפסת אישור וקבלתו במייל - האישור יישלח בקובץ **PDF**.
2. במשרדי המייצגים : הדפסת אישור באמצעות השאילתא (למייצגים המחברים לשע"מ).
3. במשרדי השומה : הדפסת אישור באמצעות השאילתא.

מכיוון שהמידע זמין באופן אלקטרוני ומקוון, ההתנהלות בנושא האישורים תהא כדלקמן:

א. באפשרותו של כל גוף המשלם לספקים ונותני שירותים לקבל מידע מתוך **אתר האינטרנט** של רשות המסים ולנכות להם מס במקור לפי הנתונים הרלוונטיים.

ב. גופים המשלמים לכמות של עד 1000 ספקים ונותני שירותים יוכלו לשלוח לשע"ם באמצעות **אתר האינטרנט** של רשות המסים ("**מערכת 1000**") את קובץ ספקיהם. הקובץ יוחזר להם שהוא כולל פרטי שיעורי ניכוי מס במקור אותו ינכו מספקיהם.

ג. גופים המשלמים ליותר מכמות של 1000 ספקים יוכלו להתחבר ל**לא תשלום** לשירות המקוון של האישורים ("**מערכת מיבזק**"), יקבלו באופן אוטומטי את פרטי שיעורי ניכוי מס במקור ישירות למערכות שלהם ולפיו ינכו מס מספקיהם.

1.1 **פוטנציאל האוכלוסייה במהלך המרוכז** : פוטנציאל האוכלוסייה הוא פוטנציאל כל התיקים הפעילים של עצמאים (תיקי 41,42,43,52,53), חברות (תיקי 61,62,63,64) מלכ"רים (תיקי 86, 85) ושותפויות (כולל שותפויות מע"מ). לגבי תיקי 94 ו-30 רק אם יש דיווח על מחזור במקדמות.

1.2 בתקופת החפיפה דהיינו, מהפקת האשורים עד ליום 31.3.09, יוצג במערכות המקוונות (אינטרנט, 213, 413 ו"מיבזק") האישור בעל שיעור ניכוי המס הנמוך ביותר מבין האישורים התקפים. לאחר מועד 31.3.09 יוצג האישור היחיד התקף רלוונטית לנישום.

1.3 מכתבי ליקויים יופקו וישלחו בדואר לנישומים סמוך לאחר עריכת המהלך המרוכז להפקת אישורים, זאת כדי לידע אותם מבעוד מועד להסיר את מחדליהם.

1.4 האישורים שיופקו עפ"י "חוק עסקאות גופים ציבוריים", משותפים לשני אגפי המסים (מ"ה ומע"מ). כל אחד ממערכי המס יוכל לשדר זכאות לאישורים הנ"ל.

סוגי האישורים

2

להלן סוגי האישורים שתיבדק לגביהם הזכאות במהלך המרוכז ובמהלך השוטף :

א. **אישור לצורך ניכוי מס במקור בלבד**, לרבות אישור על ניכוי מס במקור למלכ"רים הכולל סעיף הכנסות מדיבידנד ומריבית.

ב. **אישור על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים** (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו – 1976. יודגש כי אישור לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, רק לעניין ניהול פנקסי חשבונות - הוא אישור משותף למס-הכנסה ולמע"מ.

ג. **"אישור מורחב" - על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים** (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו – 1976, לעניין קבלת ערבות, מענקים ותמיכות מתקציב המדינה - אישור זה יישלח, במסגרת המהלך המרוכז, לחברות בעלות תיקים מסוג 6.1, 6.2, 6.3 ו- 6.4 שעמדו בקריטריונים (האישור משותף למס הכנסה ולמע"מ).

ד. **אישור על פי חוק עסקאות ציבוריים למלכ"רים**.

ה. **אישור עפ"י חוק עסקאות גופים ציבוריים לשותפות**, אשר יכול פרוט תיקי השותפים ויהא משותף למ"ה ומע"מ. אין אפשרות **טכנית** להפקת "אישור מורחב" ממוחשב לשותפויות. לפיכך, במקרים שבהם קיים צורך בהפקת "אישור מורחב", לשותפויות, יש להפיק עבורן אישור "גופים ציבוריים" רגיל, להדפיסו ולהוסיף על גביו, באופן ידני, שהאישור תקף גם כ"אישור מורחב".

ו. **אישור לצורך ניכוי מס במקור לשותפות** לפי מספר עוסק במע"מ, הכולל פירוט תיקי השותפים במס-הכנסה ובמע"מ. האחוז שייקבע לשותפות יהיה הגבוה מבין אלו שנקבעו לשותפים (במקביל כל שותף יהא זכאי לאישור לפי מספר תיקו במס הכנסה).

לבירור תוקף האישור ניתן להסתייע באתר האינטרנט של רשות המסים שכתובתו

www.mof.gov.il/taxes

3 הקריטריונים לבדיקת זכאות לאישורים - המהלך המרוכז

3.1 בדיקת זכאות לקבלת אישורים במהלך המרוכז ע"י שע"מ:

לכל נישום תבוצע, במהלך מרוכז בחודש דצמבר 2008, בדיקת זכאות לקבלת אישורים (אישור על הקטנה או פטור מלא מניכוי במקור וכן "אישור מורחב" או "אישור גופים ציבוריים"). לאחר בדיקת הזכאות המרוכזת לקבלת אישורי יוצגו באמצעים המקוונים, החל מחודש ינואר 2009, פרטי הזכאות לקבלת האישורים.

אוכלוסיות הנישומים יחולקו לשתי קטגוריות כדלקמן:

3.1.1 זכאים לפטור מלא מניכוי מס במקור - נישומים העונים לכל הקריטריונים לזכאות.

3.1.2 לא זכאים לפטור מלא במהלך המרוכז - סוגי הנישומים להלן:

(א) נישומים בסוגי תיק כמפורט להלן:

1. נישומים הנמנים על סוגי תיק 9.2, 9.3, 9.7.
2. נישומים הנמנים על סוג תיק 30 ואין להם מחזור מדווח במקדמות.
3. נישומים הנמנים על סוג תיק 9.4 ואין להם אחוז מקדמות.

(ב) תושבי חוץ.

(ג) עסקים חדשים שנפתחו החל מ- **1.7.2008**. עסקים חדשים שנפתחו קודם לכן, בין החודשים **1-6/2008**, יקבלו במהלך המרוכז אישור שתוקפו לשנה בלבד (ראה פרק 7 להלן).

(ד) נישומים השייכים למשרד **פקיד שומה אוטונומיה** (פ"ש 48).

(ה) קבלני בניין יזמים - ענף 4580.

(ו) נישומים חסרי תיק במע"מ.

ז) קבלנים בענפים 4500 - 4600, 4620, 4680 ומודגש בזאת, **לא כולל** ענף 4580 הזכאים לפטור עפ"י הקריטריונים דלעיל, יהיו זכאים לאישור הקטנה כדלקמן:

א. קבלנים בעלי מקדמות עפ"י אחוזים, יהיו זכאים לאישור הקטנה בהתאם לאחוז המקדמה או עפ"י התקנות לפי הנמוך שבהם.

ב. קבלנים שנקבעו להם מקדמות עפ"י סכומים יהיו זכאים לאישור הקטנה עפ"י השיעור הענפי.

ח) כמו כן, לא יהיו זכאים לאישורים נישומים שיש להם, אחד או יותר, מהליקויים במערכי המס כמפורט בסעיף 3.2 להלן:

3.2 פירוט הליקויים לפי מערכי המס:

ליקויים במס הכנסה

- תיק חקר פתוח במס הכנסה (הסרת הליקוי בסמכות משרד פקיד שומה).
- קוד 1 (אי ניהול ספרים) או קוד 7 (אי רישום תקבול) או קוד 6 (אי ניהול סרט קופה רושמת) בתקופה המתחילה ב- **1.1.2006**, רק במידה ולא נעשתה שומה סופית.
- לא הוגש דו"ח שנתי למס הכנסה (וחלף המועד להגשה, לרבות מועד האורכה שניתנה) לאחת מן השנים **2004 - 2007**.
- קיימים קודי הנמקה 20, 37, 42 או 77 בדוחות באחת מן השנים **2005 - 2006**.
- ספרים בלתי קבילים באחת מן השנים **2005 - 2007**, רק במידה ולא נעשתה שומה סופית.
- קיימת דרישה פתוחה להגשת הצהרת הון ליום **31.12.2006**, או קודם לכך וחלף המועד להגשת הצהרת הון, או אין ארכה תקפה.
- חוב סופי בהרשאה וללא הסדר תשלומים במ"ה, כאשר סך החוב הוא הגבוה שבין **8,000** ש"ח בערכי שנת **2006** או **0.3%** מהמחזור המדווח במקדמות.
- אי דווחי מקדמות לשנים **2007, 2008**, ארבעה או יותר לחייבים בדיווח חודשי, שניים או יותר לחייבים בדיווח דו חודשי (אי דווח ימנה לאחר תום 15 יום מהמועד החוקי לדיווח).
- חוב בקנס מנהלי, ללא מגבלת סכום.
- נישום שקיימת לו קביעה אחת ויותר לשנה השוטפת.
- כאשר קיים לנישום דואר חוזר במערכי מס הכנסה.

ליקויים בניכויים

- לא הוגשו דוחות שנתיים בניכויים (טופס 126 ו/או טופס 856) לאחת מן השנים 2004-2007.
- שני חודשי אי דווח שוטף או יותר בשנים 2007, 2008 (דווח אחד לחייבים בדיווח דו חודשי ושני דיווחים לחייבים בדיווח חודשי).
- חוב סופי בהרשאה 8,000 ש"ח ומעלה ללא הסדר תשלומים.
- חוב בקנס מנהלי בניכויים ללא מגבלת סכום.
- כאשר התיק מנותק בניכויים.
- כאשר קיים לנישום דואר חוזר בניכויים.
- קביעות בניכויים – עד וכולל שנה שוטפת.

ליקויים במע"מ (ראה התייחסות לעקיפת ליקויי מע"מ בעמוד 11 ס"ק 4.22)

- קביעה אחת לפחות, שלא הוסרה בתקופה העולה על חצי שנה לפני הפקת האישור, או יותר מקביעה אחת בכל התקופה שלפני הפקת האישור.
- הרשאות מעל 10,000 ש"ח חוב משוערך, ללא קנסות.
- ספרים לא קבילים בשנתיים האחרונות שטרם יום הפקת האישור.
- חוב משוערך במס קנייה מעל 10,000 ש"ח, ללא קנס.
- תיק בחקירות שנפתח בשנה וחצי האחרונה שטרם עריכת המהלך המרוכז.
- חוב בקנס מנהלי.
- תיק שותף ללא שותפות.
- שותף בסוג תיק 07 שהוא שותפות.
- תיק שותפות ללא שותפים.
- תיק שותפות עם ליקויים באחד או יותר מתיקי שותפים.
- תיק שותף עם ליקויים באחד או יותר מתיקי השותפויות.
- עוסק בעל תיק שאינו פעיל במע"מ.
- עוסק משכיר נכסים (סוג תיק 21).
- עוסק עם מספר מזהה 9 (שטחי עזה ויו"ש).

ליקויים במסמ"ק

- קיום חוב במס שבח, קיום חוב במס רכוש, קיום חוב במס רכישה.

ליקויים במלכ"רים

תיקי המלכ"רים (סוג תיק 8.5, 8.8) חולקו בתאריך 16.11.2008 בין משרדי השומה כדלקמן: במשרד פקיד שומה ירושלים 3 (סימול 43) בחוליות 13,14, במשרד השומה פתח תקווה (סימול 24) בחוליות 1,2,3,4, במשרד השומה עכו (סימול 7) בחוליה 7, במשרד ת"א 5 (סימול 30) בחוליה 7, במשרד אשקלון (סימול 51) בחוליות 1,3,4,6. תיקי המלכ"רים אינם זכאים לאישורים במסגרת המהלך המרוכז אם התקיים לגביהם אחד מהמאפיינים הבאים:

- דיווח על העברת תיק למשרד שומה אחר.
- אי הגשת דוחות עד לשנת 2006 (ועד בכלל) אלא אם כן קיימת ארכה תקפה (מתאריך 1.1.2007 אי הגשת דוחות עד 31.12.2007 (ועד בכלל). למרות זאת יופקו אישורים לתיקים שנפתחו מתאריך 1.1.2006.
- אי הגשת דוחות שנתיים וחודשיים בניכויים בהתאם לכלל האוכלוסייה, לבעלי תיקי ניכויים.
- חוב סופי בהרשאה ע"ס 8,000 ש"ח ומעלה, ללא הסדר תשלומים במ"ה, בניכויים, במש"ח, מס"ר, או מס רכישה.
- אי רישום תקבול (קוד 7) פעמיים בתוך 12 חדשים שקדמו למועד הפקת הערכה.
- תיק חקר פתוח במ"ה.

3.3 תיקון ליקויים וקבלת אישור "משופר" במהלך המרוכז

כאמור לעיל, תיבדק הזכאות לאישורים במהלך אחד בחודש **ינואר 2009**, פרטי האישורים החדשים יוצגו במערכות המידע המקוונות (און ליין) בתחילת ינואר 2009. לאחר תום המהלך המרוכז תיבדק הזכאות לאישורים באופן שוטף במשרדי השומה.

משלוח אוטומטי של מכתבי ליקויים לנישומים בעלי ליקויים

נישומים שנמצא לגביהם כי אינם זכאים לאישורים במהלך המרוכז (עקב ליקויים שהיו קיימים להם), יקבלו מכתב המפרט את הליקויים שמנעו מהם קבלת האישורים (מכתבי ליקויים). נישומים אלה יקבלו אישור מתוקן, רק לאחר שיסדירו מחדליהם כנדרש.

מלכרי"ם בעלי ליקויים בניכויים - מלכרי"ם יפנו למשרד השומה האזורי בו מנוהל תיק הניכויים שלהם כדי להסיר ליקויים בתחום הניכויים.

בדיקת זכאות לאישורים ע"י משרדי השומה - במהלך השוטף של השנה

- 4.1 בפניות למשרד לקבלת אישור ניכוי מס מודפס יש לידע את הפונים כי אין צורך להמציא למשלם אישור מודפס וכי באפשרות המשלמים להשתמש במידע המקוון של שיעור ניכוי המס המהווה ניכוי עדכני ותקף לכל דבר ועניין. נישומים שלא זכאים לקבל אישור, בשל קיום ליקויים, יטופלו לפי נוהל זה.
- 4.2 בהגדרה, המהלך השוטף לבדיקת הזכאות לאישורים יחל בתום המהלך המרוכז של בדיקת הזכאות, זאת לאחר עדכון כלל מאגרי המידע והמערכות המקוונות של רשות המיסים בשיעורי ניכוי המס החדשים של הנישומים. **הקריטריונים להפקת האישורים במהלך המרוכז תקפים גם עבור הפקת אישורים במהלך השוטף.**
- 4.3 בקשה לאישור פטור מניכוי מס במקור ליחידים יש להגיש באמצעות טופס 2542 ולגבי חברות בתוספת טופס 3008.
- 4.4 **"עקיפת ליקויים"** – למשדר הזכאות לאישורים במשרדי השומה ניתן שיקול הדעת, בצד האפשרות הטכנית, לשדר אישורי פטור, זאת למרות קיומם של ליקויים אשר טרם הוסרו עד לאותו מועד, אופציה זו מכונה "עקיפת ליקויים". תוקף האישורים, במקרים אלה, יהא לתקופה קצובה שאינה עולה על שלושה חודשים.
- 4.5 **בסמכות מחלקת הגביה בלבד** "לעקוף" ליקויים מסוג חובות בהרשאה או קביעות בגביה, רק לאחר הסרתם ניתנת אפשרות להפיק אישורים לנישום.
- 4.6 **"עקיפת"** ליקוי בתחום החקירות תבוצע רק לאחר עיון בתיק הנישום, כאשר במקרים חריגים יש להסתייע בחוות דעתו של פקיד שומה חקירות.
- 4.7 ליחידים, תהא זכאות לאישורים על שם "בן הזוג הרשום". במידה ושני בני הזוג הם עוסקים מורשים בעלי תיקים נפרדים במע"מ, תהא זכאות לאישור לכל אחד מהם בנפרד. במידה ו"בן הזוג הרשום" הוא שכיר בלבד, תהא הזכאות לאישור על שם בן הזוג שהוא העוסק המורשה במע"מ.

- 4.8 נישום שלא עמד בקריטריונים המזכים לקבלת אישור ועקב כך לא זכאי לאישור במהלך המרוכז, יהא זכאי לאישור לאחר הסרת המחדל או קביעה שהינו פטור מהקריטריון לפי שיקול דעת פקיד השומה (או מי שהוסמך מטעמו).
- 4.9 מודגש בזאת כי לחסרי תיק במס הכנסה, שאינם חייבים בניהול פנקסים, אשר נזקקים לאישור עפ"י חוק עסקאות גופים ציבוריים, יופק אישור ממוחשב במשרד השומה באמצעות שאילתא IMAS.
- 4.10 למשרד השומה קיימת סמכות לשקול זכאות לפטור מניכוי מס גם לנישומים הזכאים לאישור לניכוי מס מוקטן (לעניין זה בטלה הדרישה האמורה בהוראת הביצוע 7/93 סעיף 5.2.4 בכל הנוגע לגבי מספר מנכים מינימאלי כתנאי למתן הפטור).
- 4.11 **"חסימת" הפקת אישורים** - למשרד השומה ניתנת אפשרות טכנית לחסום זכאותו של נישום לאישור בכל מערכי המס (הן לפני עריכת המהלך המרוכז והן לאחריו, במהלך השוטף) זאת גם במידה והנישום עומד, לכאורה, בכל הקריטריונים המזכים באישור פטור/הקטנה מניכוי מס במקור. במקרים כגון אלה הנישום יהא זכאי לאישור רק לפי שיקול דעת משרד השומה שבו מתנהל תיקו. לרשות מפיק האישורים (ולשם נוחיותו) קיים **מסך מלל המיועד לרישום ההנמקה לדחיית הזכאות לאישור**.
- 4.12 **שלילת אישור באופן יזום ע"י משרד השומה** - שלילת זכאות לאישור תבוצע באמצעות שאילתא 413 בת.ל.מ (002) ע"י שימוש באופציה F3. פעולת השלילה תגרום לשלילת זכאות לאישור ומשלוח אוטומטי של מכתב לנישום בו יפורטו הליקויים שבגינם נשללה הזכאות. **שלילת הזכאות גוררת לאחריה חסימה אוטומטית לזכאות לאישור חדש** עד להחלטת משרד השומה בו מטופל התיק.
- 4.13 לעניין אישורים לפי "חוק עסקאות גופים ציבוריים", במקרה של קיום מחדל בשני המערכים (מ"ה ומע"מ) - תשודר זכאות לאישור רק לאחר הסרת המחדל או שידור פטור מקריטריון בשני המערכים.
- 4.14 הסרת מחדלים בתחום מס רכוש, מס רכישה ומס שבח, תתאפשר במערכי מיסוי מקרקעין ומס הכנסה.

- 4.15 שידור זכאות לאישורים תתאפשר גם לגבי סוגי תיקים שלא נכללו במהלך המרוכז (הממוחשב) של בדיקת הזכאות לאישורים, בתיקי 2.0, 4.0, 7.1, 8.1, 9.3, 8.2.
- 4.16 נישומים בעלי תיקים במס-הכנסה וללא תיקים פעילים במע"מ, זכאים לאישורים לעניין חוק עסקאות גופים ציבוריים, לאחר שידור פטור מקיום תיק במע"מ, אם הם עונים לקריטריונים הבאים:
- בעלי הכנסות מריבית ודיבידנד שאינם חייבים עפ"י חוק מע"מ בדיווח או בתשלום.
- בנקים ומוסדות כספיים, בתנאי שהם ממלאים את חובת הגשת דו"חות ניכויים משכר ולא משכר לרבות תשלום מס שכר עפ"י קוד דיווח 174.
- 4.17 הזכאות לאישור שתשודר באמצעות משרדי השומה תישא את תאריך השידור.
- 4.18 תוקף האישורים יהא מתחילת חודש הפקת האישור ועד **31.3.2010**.
- 4.19 משדר האישור יוכל להקדים את מועד פקיעת תוקפו.
- 4.20 משדר האישור יוכל להקדים את מועד תחילת תוקפו עד חודש אחד, מתחילת החודש **בו הופק האישור**, או מועד תחילת תוקף האישור הקודם, כמאוחר מבין שניהם.
- 4.21 קיימת אפשרות **לשלוח**, באופן יזום, **מכתבי ליקויים** לנישומים שאינם זכאים לקבל אישור, בגלל אי עמידה בקריטריונים המפורטים לעיל, תוך ציון המחדלים המהווים עילה לדחיית הבקשה.
- 4.22 עקיפת ליקויים במע"מ לצורך זכאות לאישור ניכוי מס במקור: פקיד השומה בלבד רשאי להפעיל שיקול דעת להחלטה בדבר זכאות לאישור ניכוי מס במקור. לפיכך, הליקויים במע"מ לא ימנעו זכאות לאישור במקרים בהם פקיד השומה יחליט על כך, אף אם הליקוי במע"מ לא הוסר. לקבלת החלטה, ניתן להסתייע במשרד הרלוונטי של מע"מ, בו מתנהל תיק הנישום. **לאור האמור לעיל אין להפנות נישומים לתחנות מע"מ כדי לעקוף ליקויים** לצורך מתן זכאות לאישור פטור/הקטנה מניכוי מס במקור.

5 רשימות ליקויים

שאלתא 213 (בתוך שאלתא 002 - מערך תלם) כוללת רשימות מעודכנות ובהן פרטים על סוגי האישורים והמחדלים הקיימים לנישומים. למייצגים המחוברים לשע"ם ניתנת הרשאה לעיין בשאלתא הני"ל, זאת על מנת שיוכלו להסיר את מחדלי לקוחותיהם לצורך זכאות לאישור.

מייצגים שאינם מחוברים לשע"ם יוכלו לקבל את רשימות הליקויים במשרדי המס. בתקופת המעבר, עד לתחילת המשלוח המרוכז של האישורים, שאלתא 213 (מערך 002) תהא מעודכנת רק לגבי האישורים הישנים שתוקפם יפוג בתאריך 31/3/09. מיד לאחר מועד בדיקת הזכאות לאישורים יוכלו המייצגים המקושרים לשע"ם לבדוק בשאלתא את מצב זכאות לקוחותיהם לאישורים.

6 אישור מאולץ

קיימת אופציה בשאלתא 413 שמטרתה אילוץ המערכת לשדר זכאות לאישור גם במקרים בהם הליקויים אינם ניתנים לעקיפה. האופציה האמור לעיל נפתחה כדי לבטל את תופעת האישורים ה"ידניים" המשבשת את עדכניות המערכות למסירת מידע מקוון בדבר שיעורי ניכוי מס במקור באינטרנט וב"מיבזק".

השימוש באופציה לעיל ניתן לרמת הרשאה של פקידי השומה, סגניהם ורכזי חוליה מרכזית. אין לעשות שימוש גורף באופציה זו, אלא כאשר קיימת הצדקה לכך. יש לנמק בשאלתא את סיבת הפקת האישור באופן מאולץ. האישור המאולץ יכול להינתן לתקופה של עד חצי שנה ולא מעבר לכך.

להפקת האישור המאולץ יש לבחור את אופציה PF22 בשאלתא 413 במערך תלם (002).

מובהר כי קיימת חשיבות רבה לשידור הזכאות לאישורים באופן ממוחשב בלבד, זאת מכיוון ושיעורי ניכוי המס במקור של כלל העסקים במשק מובאים לידיעת הציבור באמצעים מקוונים (אינטרנט ומערכות מקוונות) והמשלמים מסתמכים על כך (אישור שהופק באופן ידני הוא אישור מטעה כי אינו מעודכן "און ליין").

לפיכך מתבקשים להקפיד האחראים על כך, שלא להפיק אישורים בכתב יד, או בכל אמצעי אחר שאינו שאלתא 413.

7 זכאות לאישורי ניכוי מס במקור עבור עסקים חדשים

על מנת למנוע תופעות של שימוש לרעה באישורי פטור מניכוי מס במקור שלהם זכאים עסקים חדשים ובפרט חברות חדשות, (ניצול האישורים לצורך התחמקות מתשלום מס) יש להקפיד על ההנחיות המפורטות להלן:

יש להתייחס במשנה זהירות לבקשות פטור מניכוי מס המתבססות על דו"ח כספי שנערך לגבי השנה הראשונה להפעלת העסק, במיוחד באותם מקרים שהדו"ח אינו מבוסס על 12 חודשי פעילות.

בעסקים שפעלו בעבר כיחידים והפכו לחברות, ניתן להסתייע בקבלת ההחלטה עפ"י הנתונים בתקופה שקדמה להקמת החברה. באשר לסמכות פקיד השומה בנוגע למתן אישור הקטנת ניכוי מס במקור, ראה גם המרצת פתיחה 1831/95, ו. שהין בניה בע"מ נגד פ"ש עכו.

במקרים של חברות חדשות יש לבדוק אם לא קיימות בעיות כמפורט בהו"ב 29/94 "חברות חדשות ישנות", כמו כן יש לבדוק אם לא קיימות בעיות דומות בתיקי המנהלים בחברה.

במקרים של רכישת חברות בהפסדים יש לבדוק אם לא קיימות בעיות כמפורט בחוזר מקצועי 6/2000 "רכישת חברה בהפסדים" (בעקבות עמ"ה 29/94, יואב רובינשטיין ושות' נ' פשמ"ג). במקרים כגון אלה רשאי פקיד השומה להביא שיקול זה בחשבון במסגרת שאר השיקולים למתן פטור או הקטנת ניכוי מס במקור.

אין לאשר זכאות לפטור מניכוי מס במקור כל עוד לנישום החדש לא נקבעו מקדמות, אלא אם הוכח כי לנישום לא יהיו רווחים (ואז אינו נדרש למקדמות).

מודגש כי בכל מקרה של שידור זכאות לאישור לעסק חדש, שנפתח החל מתאריך 1.7.2008, היא תינתן, ככלל, בתנאים כדלהלן:

1. לתקופה מוגבלת, שאינה עולה על חצי שנה.

2. שיעור ניכוי המס במקור לא יקטן, ככלל, מ 5%, אלא אם כן שוכנע פקיד השומה אחרת.

עסקים חדשים שנפתחו קודם לכן, בין החודשים 1-6/2008, יהיו זכאים, במהלך המרוכז, לאישור שתוקפו לשנה בלבד (ראה סעיף 3.1.2(ג) לעיל).

8 זכאות לאישורי ניכוי מס במקור לשותפויות ואיחודי עוסקים

לתשומת לב, במס הכנסה לא מנוהלים תיקים לשותפויות ואין קוד ישות (מספר) נפרד המייחד אותן. לעומת זאת, במע"מ מנוהלים תיקים לשותפויות וקוד הישות המייחד אותן מתחיל בקידומת 557 (557XXXXXX). האבחנה בין השותפויות נעשית לפי ייעודן כדלהלן :

1. איחוד עוסקים לצורך דיווח - שותפות שנועדה לדיווח חשבונאי מרוכז של שותפיה לצורך מע"מ. שותפות זו אינה בעלת פעילות עסקית עצמאית בזכות עצמה והיא מסווגת באמצעות סוג תיק 61.
2. שותפות בעלת אופי עסקי - שותפות שנועדה לצורך פעילות עסקית עצמאית כגון, שותפות רואי חשבון, עורכי דין וכו' .. (מסווגת באמצעות סוג תיק 48).

זכאות השותפויות לאישורים

במהלך השנתי המרוכז ובשנה השוטפת לא תהא זכאות לאישורים עבור שותפויות ל"איחודי עוסקים" המסווגות בסוג תיק 61. לנישומים שהם שותפים בשותפות בעלת סוג תיק 61, תהא זכאות לאשור עם ההערה: מדווח בתיק איחוד עוסקים 557XXXXXX. לנישומים שנמנים כשותפים ביותר משותפות אחת בסוג תיק 61, תופיע ההערה אך ורק עבור התיק הראשון. במידה ונישום נמנה ביותר מאשר שותפות אחת כנ"ל, קיימת אופציה בשאלתא 413 לשדר לו, לפי בחירתו, זכאות לאישורים עם מספרי השותפויות שאליהן הוא משתייך. לשותפויות בעלות אופי עסקי (סוג תיק 48) תהא זכאות לאישורי ניכוי מס במקור אך ורק עבור השותפות. שינוי סטטוס של שותפות (מאיחוד עוסקים לצורך דיווח לשותפות בעלת אופי עסקי ולהפך) יבוצע במשרדי מע"מ בלבד, באמצעות שינוי סוג התיק.

התאמת חשבונות מע"מ לאישורי ניכוי מס במקור

כדי להתאים בין חשבונות מע"מ לאישורי ניכוי מס במקור, תופיע על גבי אישור ניכוי מס במקור ואישור לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים של שותף באיחוד עוסקים לצורך דיווח, ההערה "מדווח בתיק 557XXXXXX". החשבונות של אותו שותף ישאו גם הן את מספר תיק איחוד העוסקים שבמסגרתו מדווח אותו שותף, זאת בנוסף למספר העוסק שלו במע"מ.

קריטריון להפקת אישור ניכוי מס במקור לשותפות בעלת אופי עסקי

מודגש בזאת כי שותפות בעלת אופי עסקי (סוג תיק 48), תהא זכאית לאישור פטור מניכוי מס אך ורק אם כל שותפיה הם ללא מחדלים וזכאים לפטור. במידה ואין זכאות לפטור לכלל השותפים, יישא האישור את שיעור ניכוי המס הגבוה ביותר מבין שיעורי המס של השותפים. לא תהא כל זכאות לאישור פטור/הקטנה לשותפות אשר לאחד משותפיה אין אישור תקף.

9 זכאות לאישורים לחברות ישראליות עם בעלי מניות תושבי האוטונומיה

בכדי למנוע שימוש בלתי נאות באישורי ניכוי מס במקור של חברות ישראליות הנמכרות לתושבי האוטונומיה, יש להקפיד ולבדוק אם קיימים בין בעלי המניות של החברה תושבי אוטונומיה.

במקרים כאלה יש להפנות את הנישום לבדיקת זכאות לאישור ניכוי מס במקור לפקיד שומה אוטונומיה, שהינו בעל הסמכות הבלעדית לטיפול שומתי בתושבי האוטונומיה המפיקים הכנסתם בישראל. למעט מקרים בהם שוכנע פקיד השומה שהניהול והשליטה האמיתיים בידי ישראלים.

10 שימוש בשאילתות הקשורות לנושא אישורי ניכוי מס במקור

10.1 במערך 002 (מערך ת.ל.מ) מיועדות מספר שאילתות משנה לנושא האישורים, אופן השימוש בהן מפורט כדלקמן:

שאילתא 213 - מיועדת לביצוע חתכים דינאמיים לאיתור קבוצות מיוחדות של נישומים (לדוגמא רשימת כל התיקים עם ליקויים במשרד מסוים). כמו כן ניתן להשתמש בה לצורך אחזור מידע לנישום הבודד.

שאילתא 413 - מיועדת אך ורק לשידור זכאות לאישורים. מודגש כי במקרים בהם קיים צורך בקבלת מידע בלבד, יש להשתמש בשאילתא 213 וזאת על מנת לא להעמיס את משאבי המחשב.

השאילתות הנ"ל ניתנות להפעלה ממסופי מס הכנסה, מע"מ ומשרדי המייצגים (למייצגים ניתנת אופציה להגדיל את שיעור ניכוי המס במקור של לקוחותיהם), הכול לפי רמת ההרשאה המקובלת. במשרדי השומה ניתן להדפיס אישורים באופן מידי באמצעות מדפסות AFP.

10.2 במשרדי השומה קיימת אפשרות להדפיס אישורי ניכוי מס במקור במדפסת המשרד, זאת גם עבור נישומים שתיקם אינו מנוהל באותו משרד שומה. מודגש כי אפשרות זו אינה ברת ביצוע במידה ולנישום קיימים ליקויים כלשהם. אם קיימים לנישום ליקויים, יהא ניתן לשדר עבורו זכאות לאישורים אך ורק במשרד השומה שבו מתנהל תיקו.

10.3 **מעקב ליקויים והסרת מחדלים במהלך השנה** - המערכת מבצעת בדיקה חוזרת של אוכלוסיית הנישומים מעוכבי האישורים, באופן אוטומטי, שוטף ושגרתי. בכל מקרה של הסרת המחדלים תיבדק הזכאות לאישורים באופן אוטומטי ותוצג באופן עדכני באמצעים המקוונים להעברת מידע, זאת ללא כל צורך בפנייה למשרדי השומה. המשמעות היא הפחתת עומס פניות למשרדי השומה מנישומים אשר הסירו את מחדליהם ועקב כך זכאים לאישור.

11 הפעלת שאילתא 413 עד 31.03.2009

השאילתא פתוחה במתכונתה הרגילה עד לתאריך 31.12.08.

הפקת אישורים "חדשים" - לביצוע הפקת אשור עד לתאריך האמור לעיל (31.12.08) תפעל השאילתא ב"מתכונתה הישנה". דהיינו, הזכאות לאישור תיבדק לפי הקריטריונים ה"ישנים" (של שנת 2006) ותאריך גמר תוקף האישור יהיה לא יאוחר מ- 31.3.2009. עובדת זכאות לאישור זה תעודכן ב"היסטוריה" לצורך צפייה בלבד.

החל מחודש ינואר שנת 2009 השאילתא תהיה פתוחה לשידור זכאות לאישורים חדשים, שיהיו בתוקף עד 31.03.2010.

מובהר בזאת כי לצורך שידור זכאות לאישור החל מהמועד האמור לעיל (תחילת שנת 2009), תיבדק הזכאות לקבלתו בשאילתא 413, אך ורק לפי הקריטריונים החדשים (של שנת 2009).

כדי למנוע כפילויות בשידור זכאות לאישורים, תופיע בשאילתא 413 הודעה בולטת, במטרה להסב תשומת לב מפיק האישור לכך שכבר שודרה זכאות לאישור עבור הנישום.

12 אמצעים מקוונים להצגת מידע בדבר האישורים

א. מערכת "מיבזק" : מידע בזמינות קלה

מערכת "מיבזק" (מידע בזמינות קלה) היא מערכת המשרתת, מזה מספר שנים, עשרות משלמים גדולים במשק. המערכת חדשנית ומתקדמת ופותחה במיוחד לשימושם של גופים החייבים לנכות מס עפ"י חוק, ממספר רב של ספקים. המערכת מעבירה מידע מקוון ("און ליין") למשלמים אודות שיעורי ניכוי המס של ספקיהם. התועלת בשירות זה היא חסכון בזמן, בניירת ובמשאבים לכל גורם שמתמש בו. כיום, המשלמים המחוברים למערכת מתנהלים באמצעותה באופן שוטף, מול כ- 1,300,000 ספקיהם. העברת המידע מבוצעת ישירות ממחשב ש.ע.ם למחשב הגוף המשלם באמצעות תקשורת נתונים. השירות ניתן ללא תשלום, כל משלם המחובר לשירות זה יכול לעדכן באופן ממוכן ואוטומטי את מערכת התשלומים שלו בנתונים הני"ל (השירות ללא בתשלום). גוף שנכלל בהסדר זה זוכה להטבה משמעותית של פטור משמירת מסמכי אישור ניכוי מס במקור המתקבלים מספקיו. דבר זה חוסך את הצורך בניהול ניירת זו, בצד מניעת מחלוקות העלולות להיווצר בשנים מאוחרות יותר, בעת ביקורות ניכויים שיתקיימו. משלמים גדולים המעוניינים להתחבר למערכת מתבקשים לפנות לשע"מ כדי להיכלל בהסדר האמור לעיל.

ב. "מערכת 1000" – קבלת מידע באמצעות האינטרנט

"מערכת 1000" היא אמצעי חדש למסירת מידע מקוון באמצעות האינטרנט ומיועדת להעברת מידע למשלמים שיש להם עד 1000 ספקים. שע"מ פיתח בשיתוף עם חברות התוכנה להנהלת חשבונות ממשק לשילוב המידע, בדבר שיעור ניכוי המס, מהמערכות המקוונות לניהול החשבונות של העסקים. לצורך התחברות למערכת אין צורך לפנות לשע"מ אלא יש להתחבר באמצעות אתר האינטרנט של רשות המסים.

ג. שימוש במידע בדבר אישורי ניכוי מס במקור באמצעות האינטרנט

שימוש המשלמים במשק הישראלי קיים שירות חדשני במסגרתו ניתנה אפשרות לכלל המשלמים, החייבים בניכוי מס במקור, לברר באמצעות אתר האינטרנט של מס הכנסה www.mof.gov.il/taxes את שיעור ניכוי מס במקור שהם צריכים לנכות מספקים ונותני שירותים. השירות נועד להקל הן על הגופים המשלמים והן על מקבלי התשלומים, האישור יהא תקף בתנאים כדלקמן:

- פלט האישור יהווה אסמכתא חוקית, לכל דבר ועניין רק אם הופק ונחתם על ידי המשלם.
- האישור שהופק באמצעות האינטרנט לא יהא ניתן להעברה.
- האישור ישמר אצל משלם התשלום לצורכי ביקורת.

בשנת המעבר לשיטה החדשה (2009) יוכלו נישומים לקבל, לבקשתם, אישור מודפס בדואר אלקטרוני, באמצעות אתר האינטרנט של רשות המסים.

13 תחולת אישור ניכוי מס במקור לאחר תיקון 132 (הרפורמה במס הכנסה)

בעקבות תיקון 132 (הרפורמה במס הכנסה) **בוטל הפטור הגורף ממס ליחידים** על פעולות בשוק ההון. לפיכך נוסף על גבי האישורים סעיף המתייחס לפטור/הקטנה מניכוי מס במקור **מהכנסות מריבית והכנסות מפעולות בשוק ההון**. הסעיף יחול על הכנסות מריבית ועל כל ההכנסות משוק ההון, לרבות הכנסות מעסקאות עתידיות ונגזרים.

1. חברות ואגודות שיתופיות תהיינה זכאיות לאישורי ניכוי מס במקור עם סעיף פטור מהכנסות מריבית והכנסות מפעולות בשוק ההון, זאת לאחר בדיקת זכאותם לקבל אישור פטור/הקטנה כמקובל, הן במהלך המרוכז והן במהלך השוטף של השנה.

2. יחידים לא יהיו זכאים לאישורי ניכוי מס במקור הכוללים סעיף הכנסות מריבית והכנסות מפעולות בשוק ההון. לפיכך חסומה האפשרות בפני משרדי השומה לשרד זכאות לאישורים עבור יחידים בסעיף האמור לעיל.

3. שותפות שמורכבת כולה ממספר חברות זכאית לאישור בסעיף ריבית ושוק ההון כאמור בפסקה (1).

4. שותפות שיש בה יחידים לא זכאית לאישור בסעיפי ריבית ושוק ההון. על אף האמור לעיל, שותפות מסוג זה, שמנהלת ספרים בשיטת החשבונאות הכפולה, זכאית לאישור כנ"ל, זאת אם תתחייב בפני פקיד השומה שדוחות שותפיה יבוקרו על ידי רואה חשבון. כפועל יוצא מכך, לא תחסם האפשרות למשרדי השומה לשרד זכאות לאישורים לשותפויות, בסעיף האמור לעיל, אך רמת ההרשאה להפיק להן אישור נתונה לרכז החוליה המרכזית, לפקיד השומה או לסגנו בלבד. במקרים כאלה יש להדפיס אישור ולהוסיף את סעיף "הכנסות מריבית והכנסות מפעולות בשוק ההון" באופן ידני על גבי האישור (זאת בשל אילוצים טכניים המונעים הוצאת אישור ממוחשב, במקרים ייחודים כגון אלה).

14 אחריות ביצוע

לפעולה:

הסמכות להפקת האישורים נתונה לפקידי השומה, סגני פקידי השומה, רכזי חוליה מרכזית, מפיקי אישורים בחוליה מרכזית.

לידיעה:

רכזי חוליות השומה והניכויים, גובים ראשיים, מפקחי מס-הכנסה, יחידת המלכ"רים.

אחריות תפעול השאילתות

הוראת הביצוע מתואמת עם מערכת הת.ל.מ.בש.ע.מ. בכל מקרה של תקלה טכנית יש לפנות לאחראים בש.ע.מ. לפי מספרי הטלפון המפורטים בשאילתות.

מפיקי האישורים מתבקשים לשנן הוראת ביצוע זו, לשמרה במקום זמין ולעניין בה במידת הצורך.

בברכה,

רשות המסים בישראל